

GENT GRAN RESPECTADA, ACTIVA I ATESA

23 d'octubre de 2003

La gent gran: una nova realitat social

Catalunya està vivint una revolució silenciosa: la revolució de la gent gran. Una revolució provocada per l'ampliació de l'esperança de vida de les persones. Una bona notícia, perquè per sobre de tot nosaltres celebrem la vida.

Avui **hi ha més gent gran que mai a Catalunya:** Més d'1 milió, un de cada sis habitants del país.

Gent gran **amb una alta esperança de vida:** sobre els 80 anys.

Gent gran **molt diversa.**

Ja s'ha deixat de parlar de aquell concepte tan cursi de la "tercera edat": **la gent gran no és gent de tercera, ni de quarta. És gent de primera!**

Avui l'edat cronològica, la vellesa, **no ha de comportar ni dependència, ni exclusió social.**

La gent gran és tan diversa que probablement aviat utilitzarem altres paraules i conceptes per definir i explicar aquesta nova realitat.

Perquè **no té les mateixes necessitats ni les mateixes possibilitats una persona de 65 anys que una persona de 85 anys.** I avui encara les considerem com a membres d'un mateix col·lectiu.

De la mateixa manera cal tenir en compte que:

Hi ha gent gran **autònoma** i hi ha gent gran **dependent.**

Hi ha gent gran amb **bona salut** i hi ha gent gran **malalta.**

Hi ha gent gran que segueix **treballant** i hi ha gent que s'ha **jubilat** anticipadament.

Hi ha gent gran **activa socialment** i hi ha gent gran **tancada** a casa seva.

Hi ha gent gran que **viu dignament** i hi ha gent gran a la **pobresa**.
Molta més de la que ens diuen.

Hi ha gent gran **atesa** en les seves necessitats i hi ha gent gran **desatesa**.

Hi ha gent gran que viu a casa seva i **en el seu entorn** i hi ha gent gran que viu fora de casa seva i moltes vegades **lluny del seu entorn**.

Hi ha gent gran **acompanyada** i hi ha gent gran **sola**.

Hi ha gent gran que se l'ha de **cuidar** i hi ha gent gran que **té cura** d'altres.

Tot plegat configura aquesta nova realitat social que **planteja un desafiament col·lectiu a tot el país**, que demana una resposta enèrgica i generosa de la societat i de les institucions catalanes.

Jo em proposo liderar aquesta resposta des del Govern de la Generalitat.

Un canvi de mentalitat de tota la societat

**La gent gran és un actiu del país, és una de les seves riqueses més preuades.
De cap manera, aquesta riquesa no es pot deixar perdre ni es pot malmetre.**

Cal dir-ho ben clar: la gent gran no és un destorb ... **Els jubilats no són uns inútils socials.**

Vull donar-li la volta a aquesta visió de la gent gran com a gent associada a problemes:

N'estic tip de sentir parlar de la gent gran en termes de quants diners "costen":

que si la despesa en sanitat que generen és desproporcionada, ...

que si el sistema de pensions acabarà sent inviable...

que si és impossible satisfer les noves demandes d'atenció social ...

Què significa això????

Aquesta és una visió fatalista, conservadora i pessimista de la gent gran. Una visió presonera d'una altra època.

D'una època en la que es considerava que l'aprenentatge és cosa de nens i joves, el treball cosa d'adults i la jubilació cosa de la vellesa.

Per sort cada dia estem més lluny de la visió pessimista i decadent de la gent gran.

Estem passant **dels vells que ja no parlen als vells que parlen, que participen, que s'expressen, que tenen coses a dir ...**

Dels vells que ja no somnien als vells que encara volen viure, que tenen un afany, un al·licient ...

Fer aquest canvi de mentalitat pertoca a tota la societat, **començant per vosaltres mateixos.**

Tots vosaltres mereixeu -perquè us l'heu guanyat a pols- el **respecte**, la consideració i el tracte deferent del conjunt de la societat catalana.

Però també comptem amb vosaltres: **la vostra aportació a la família i a la societat segueix sent necessària i valorada.**

La Catalunya que nosaltres volem és una Catalunya plural, diversa, convivencial ...

Volem una Catalunya en la que convisquin les diverses generacions que la componen. Una Catalunya en la que no sobra cap generació.

Catalunya necessita un acord entre generacions per fer una societat on hi tinguin un lloc i s'hi puguin sentir còmodes i ateses totes les generacions: els infants, els joves, els adults i la gent gran.

Uns drets reconeguts i protegits

Aquesta nova consciència social sobre la gent gran **ha de traduir-se en drets i en accions positives.**

Mireu, un bon exemple de com han canviat els temps és que la Constitució Espanyola, de la que ara commemorem els 25 anys, no diu res específicament dels drets de la gent gran.

En canvi, el projecte de Constitució Europea que s'està debatent diu explícitament que: **"La Unió Europea reconeix i respecta el dret de les persones grans a portar una vida digna i independent i a participar en la vida social i cultural"**.

Em vull comprometre davant vostre a impulsar la legislació que contempli la dependència com un factor de risc de les persones, que ha de ser cobert per uns serveis socials universals i de qualitat.

Els serveis socials han de constituir el quart pilar de l'Estat del Benestar, al costat de les pensions, la sanitat i l'educació.

Un canvi de polítiques públiques

Però el més important és que aquests drets de la gent gran es facin efectius amb unes noves polítiques més eficaces i més pròximes.

No es tracta de fer una política especial per a la gent gran.
Teniu el dret a que **totes les polítiques públiques que es facin us tinguin presents: siguin pensades per i amb vosaltres.**

La política econòmica, la política urbanística, la política d'habitatge, la política de mobilitat, la política de salut, la política de serveis socials, la política cultural ... han de tenir-vos presents.

Un govern que només es recordi del milió de persones grans quan venen eleccions és un mal govern.

S'han acabat les polítiques paternalistes.

El Govern del Canvi basarà la seva acció en el màxim respecte a les persones, siguin quines siguin les seves circumstàncies d'edat, d'origen, econòmiques, socials, culturals.

La meva acció de Govern estarà orientada a fer possible un **envelliment actiu i a fer possible una vida més llarga plena d'oportunitats per a totes les persones grans.**

Amb la nova política:

- **Reconeixerem la feina que heu fet** i l'experiència adquirida.
- Reconeixerem els serveis informals i voluntaris que presteu.
- **Estimularem la feina que encara podeu fer, com a agents del civisme** del que estem cada dia més mancats.
- Potenciarem que **cada persona ha de poder decidir quan es vol jubilar**.
- **Promourem una política de jubilació que garanteixi uns ingressos econòmics dignes per a totes les persones grans.** Prestarem **especial atenció a les pensions més baixes**, especialment les de les viudes i les inferiors al salari mínim.
- **Promourem un model d'atenció integrat, adaptat a les necessitats de cada persona i cada territori.**
 - o **Atenció a les persones dependents i suport als seus cuidadors** (sobretot a les dones que són les que habitualment es sacrifiquen). **Envellir a casa o prop de casa**, assegurant els serveis d'atenció a domicili, habitatges tutelats i centres de dia.
 - o **Atenció més especial encara per a les persones que viuen al llindar de la pobresa, o han estat abandonades.**
- **Farem uns pobles i ciutats accessibles per a tothom.** Farem unes ciutats per a totes les edats.

Aquest és el meu compromís. Aquest és el canvi que vull fer.

És un canvi que no puc fer sense vosaltres.

Necessito sentir la vostra exigència de reconeixement i respecte, de drets i de serveis.

Necessito la vostra col·laboració i participació activa. No farem una política sense vosaltres.

Necessito sentir el vostre suport i el vostre estímul.

Sé que ho podem aconseguir. Sé que aconseguirem que no ens caigui més la cara de vergonya per estar a la cua d'Europa en polítiques socials.

Sé que podem fer de Catalunya un país de referència, un país del que es podrà dir que és un model de respecte, de dinamisme i d'atenció a la gent gran.

Catalunya serà gran si respecta la gent gran. Catalunya serà lliure si la gent gran se sent lliure.

Jo crec en una Catalunya que sigui respectada perquè respecta els nens, les dones i la gent gran. Serem els millors si som els millors en tot això. I si no, no.

Compteu amb el meu respecte i el meu compromís.

Compto amb tots vosaltres per fer el canvi que us mereixeu.

Moltes gràcies